

2021_ANUL GOGA - ANUL TINERILOR OȚELIȚI (III):
Eu scriu pentru d-ta, cetitorule! - Mica Unire și „Coroana Ungariei”!
- ce sunt eu în organismul social? - la universitate e lumină?

șagunism-tribunism

Mihai Eminescu

1866, în Sibiu

... se silesc să
ucidă la români
spiritul antic ...
Transilvania e o
grădină închisă ...

ce sunt eu în organismul social?

AICI A POPOSIT. LA 5 MARTIE 1866.
 PRIMUL DOMNITOR AL ROMÂNIEI
ALEXANDRU IOAN CUZA
 1820 - 1873
 ÎN DRUM SPRE EXIL. DUPĂ DETRONAREA SA
 DE CĂTRE REACȚIUNEA BURCHEZO-MOSIERFASCĂ.

Al.I. Cuza

Să trăiască România!

1873
1820

în noaptea din
24 febr./8 martie?

Hotel
Coroana Ungariei

N. Bălcescu 17

prin cultură, un organism social!

... la universitate e lumină?

2021 Anul Goga - anul tinerilor oțeliți

Continuăm reproducerea articolului „O săptămână”, de I.L. Caragiale, apărut în „Foiața Tribunei” (nr. 275, din 12/24 dec. 1897): «**Eu scriu pentru d-ta, cetitorule.** Ei! drept să-ți spun, când te văd pe d-ta umblând forfota de colo, până colo, **fără să știi unde dai cu capul, plin pe de asupra necazurilor personale**, de atâtea ș’atâtea preocupări politice, - crise, deficite, universități, devastări, despăgubiri, Berendeiu, Rotterdam, Bon-Gout și altele mult mai triste, - **mi-se taie pofta de scris.** Îmi zic: omul acesta nu mai poate avè chef de nimicurile mele literare; pentru așa producții, se cere un public mai puțin enervat, o epocă mult mai liniștită.* Da. E o vreme ingrătă pentru coloana V. **În mijlocul agitației care frământă toate spiritele, nu mai este loc pentru o cronică literară;** în mijlocul larmei de: sus! Jos! Și geamuri, obloane, capete sparte, și tropote de gendarmi și fapte mari de arme, ar fi fost un lucru de foarte prost gust să învîrtesc aristonul. De aceea nici nu l-am atins câteva zile: mai la urmă, l-aș fi învîrtit de giaba, - cine oare i-ar fi dat cea mai mică atenție. Încă tare mi-e teamă că, dacă spiritul public nu se liniștește, confrății dela „*Drapelul*” vor să-mi spue scurt: -Nu mai trebuie musică, amice! Până atunci, îmi ascund cât pot melancolia, foarte naturală la un flașnetar, care simte că va fi rugat să plece, și tot sper că liniștea publică se va restabili.* Dar chiar să mi-se îngăduie, cum se îngăduie în lume atâtea inutilități, să urmez a scrie cronici ușurele, mofturi și nimicuri literare, mă întreb: **oare ce sunt eu în organismul social?** Un grăunte de năsip închistat în carne? Un corpușor străin economiei totale a lumii mele, care să rămână neafectat de scăderea sau urcarea temperaturii ființei întregi; căruia să

nu-i pese de loc de durerile și fiorii ce furnică tot trupul? Nu. Eu sunt o celulă în organismul întreg. Ori-cât de puțin ar contribui la economia totală, să fie, poate, chiar inutilă, această celulă e vie. Frigurile ce au apucat marele organism au cuprins-o și pe dînsa. Simt, atât cât poate încăpea întreg sufletul meu, durerea trupului în care Dumnezeu mi-a poruncit să trăesc când a voit să-mi dea și mie un loc în lumină. **Pot eu dar' sta, în momentele de moțiune publică prin care trecem, să piepten prosă? Nu. Inter arma silent musae...*** **E vremea gîmgiilor.** Să vorbim dar' de geamuri. E un lucru astăzi deplin constatat, că un geam să sparge, dacă-l lovești de câteva ori, sau chiar numai odată, însă bine, cu un lucru care se sparge mai greu, de exemplu cu un bolovan sau un drug de fer. Număroase experiențe recente au confirmat acest adevăr, punându-l mai pe sus de ori-ce îndoială. S'a constatat asemenea, că geamurile sparte se pun la loc cu atât mai de grabă, cu cât termometrul e mai puțin ridicat, și că se poate une-ori întâmpla într'o localitate să se spargă mai multe geamuri de câte se pot pune la loc îndată. Atunci, după o lege de mult cunoscută în economia politică, - raportul dintre cerere și ofertă, - geamurile se scumpesc. În virtutea dar acestei neștrămutate legi, nenorociții scăpătați rămân la urmă: foarte târziu își pot repara spărturile. Dar' cu toată asprimea vremii, n'au de ce să se grăbească; oamenii scăpătați, ce e drept, au mai totdeauna în casă mulți copii, în genere iarna bolnavi, dar' n'au termometru. Mai la urmă, ar fi chiar imoral să aibă săracul în casă un termometru; termometrul este mai mult un obiect de lux decât un instrument de precizie: când ai piele, ce-ți mai trebuie un termometru! Săracul, dacă n'are cu ce-și pune geamurile, să-și cârpească ferestrele cu țoale, mindire ori hârtie groasă. Ca să te aperi de ploaie și de frig, puțin importă cu ce-ți astupi fereastra. Se înțelege, că nu prin ori-ce fel de materie poate trece lumina ca prin sticlă; dar' omul trebuie să se mulțumească cu ce găsește la vreme de nevoie. **Lumina nu se poate împărștia cu lopata la toată lumea prin mahalale: deocamdată avem destulă lumină la universitate. Da, da ... la universitate e lumină ... (Drapelul)».**

În anul primei treceri a lui Eminescu prin Sibiu și Rășinari, a fost consemnat și popasul de o noapte a primului domnitor al Principatelor Unite, Alexandru Ioan Cuza. În lucrarea „**Sibiul românesc. Oameni și locuri**”(2011) - istoricul Cornel Lungu (1945-2019), fostul director al Muzeului de Istorie, preciza: «În anul 1866, în acest imobil, a funcționat Hotelul **Ungarn Krone** (Coroana Ungariei). După abdicarea din noaptea de 10/11 februarie 1866, principele Alexandru Ioan Cuza (1820-1873) a trebuit să părăsească țara (n.r. în 13/25 febr.). În lungul drum al exilului, în noaptea de **24 februarie/ 8 martie 1866**, a poposit la Sibiu unde a tras la acest hotel. Românii i-au făcut o primire călduroasă, mulți dintre ei cu lacrimi în ochi. A doua zi dimineața la ora 8, a plecat spre Viena». În 1966, pe clădirea de pe str. N. Bălcescu nr.17 se fixa o placă memorială, eveniment evocat de prof. Ion Mariș (al doilea mare cronicar al Sibiului), în lucrarea sa monumentală „**O altă cronică a Sibiului- Hermannstadt 1930-2010: «1966, 26 ianuarie: Pe str. Nicolae Bălcescu, în clădirea în care în 1866 era hotelul „Coroana Ungariei” a avut loc dezvelirea unei plăci comemorative. În această casă a poposit domnitorul Alexandru Ioan Cuza în 5 martie 1866 în drum spre exil.** În discuție cu domnia sa, s-a semnalat posibila eroare de redactare (5 sau 8 martie?), dar și starea generală a plăcilor memoriale, multe dintre ele fiind ilizibile, chiar dacă sunt amplasate recent. Istoria consemnează că - după semnarea actului de abdicare – Al.I. Cuza a părăsit Bucureștiul noaptea, spunând locotenenței: „Să dea Dumnezeu să-i meargă țării mai bine fără mine decât cu mine” și completând cu urarea „**Să trăiască România!**”! În puținele lucrări care tratează viața lui Al.I.Cuza, drumul spre exil a fost prezentat pe scurt, fiind numai schițat traseul domnitorului. Astfel, în lucrarea „**Pe urmele lui Alexandru Ioan Cuza**” (autori: Dan Bogdan, Viorel Știrbu) se precizează: «... În

trecere prin Braşov, Alexandru Ioan Cuza a tras la hanul „**La cerbul de aur**” (...). O placă memorială aşezată pe zidul actualei clădiri consemnează: „În această casă a locuit **între 26 februarie și 4 martie 1866**, în drum spre exil, după detronare de către reacţiunea burghezo-moşierească, ...”». Să înţelegem că pe itinerarul Făgăraş - Sibiu - Alba Iulia - Deva- Lugoj -Timișoara, Cuza a locuit câteva nopți în Braşov? În „**Istoria Unirii Românilor**”, tribunistul sibian Ioan Lupaş aprecia activitatea lui Cuza și Kogălniceanu, în pregătirea unității național-politice românești, comparând rolul acestora cu „**al lui Bismarck în făurirea unității germane și cu al lui Cavour în pregătirea celei italiene ...**”.

Pentru a cunoaște o parte din universul rural al tânărului Octavian Goga, este interesantă opinia unui publicist străin despre Transilvania. În „**Tribuna poporului**” nr.129 din 9/21 iulie 1898 apărea articolul „**Un publicist francez despre noi**”- (...) „Din peana valorosului publicist Edmond Cramaussel, (...) a apărut în „**Revue de Paris**”, în numărul din urmă un important articol despre noi Românii din Ungaria. Foile maghiare luând act de acest articol spun multe necuviințe la adresa autorului (...): «Împresurată de munți înalți, **Transilvania e o grădină închisă**, unde nici un dușman nu poate pătrunde. Sate albe se adăpostesc la poalele colinelor. În colțul acesta tihnit se agită pasiunile cele mai spăimântătoare. Două rase dușmane se desfid, se persecută și se amenință cu moartea. Câte odată ostilitatea asta se potolește, dar nu trece nici odată multă vreme, ca să nu izbucnească din nou. Zgomotul ajunge până în Occident ... Lupta nu încetează între românii cari locuiesc în număr mai mare această țară și cari *represintă elementul național*, și între unguri cari sunt stăpânii, cuceritorii, și cari, *stăpâni pe școală și pe funcționari, se silesc să ucidă la români spiritul antic în care amintirea trecutului scump cântă de asupra miseriilor și a resemnărilor de față.*»

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-iii-eu-scriu-pentru-d-ta-cetitorule-mica-unire-si-coroana-ungariei-ce-sunt-eu-in-organismul-social-la-universitate-e-lumina-156169.html>

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-iii-eu-scriu-pentru-d-ta-cetitorule-mica-unire-si-coroana-...>. The page features the Tribuna logo with the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". A navigation bar includes categories: Eveniment, Actualitate, Stiri de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area displays the article title: "2021-Anul Goga, anul tinerilor oțeliți (III): Eu scriu pentru d-ta, cetitorule! - Mica Unire și „Coroana Ungariei”! - ce sunt eu în organismul social? - la universitate e lumină?". Below the title, it lists the author "Marius HALMAGHI", the date "17.01.2021 22:07", "165 vizualizari", and "0 comentarii".

În: Tribuna, 17 ianuarie 2021